

LLICENCIATURA DE PERIODISME
CURS 1996-97

TEORIA I TECNICA DE LES RETRANSMISSIONS ESPORTIVES EN RADIO I TELEVISIO

CODI 20758

Vuitè quadrimestre

Crèdits: 5 (2 teòrics, 2 de pràctica de laboratori i 1 de sortida de campus)

Objectius: Coneixement teòric i pràctic de les característiques expressives i tècniques narratives de la producció informativa en l'àmbit de les retransmissions esportives als mitjans audiovisuals (ràdio i televisió)

Descripció del contingut: Disseny i tipologia de les retransmissions esportives a la ràdio i la televisió. Planificació de mitjans tècnics i humans. Tècniques narratives i realització. Producció i crítica.

PROGRAMA

Lliçó 1.- L'esport i els mitjans àudio-visuals

L'espectacle esportiu
El directe
Les audiències
Públic dels estadis, oïdors i espectadors
L'efecte de promoció de l'esport
Esports radiogènics i telegènics
La construcció de l'esdeveniment esportiu

Lliçó 2.- Relacions financeres entre esport i mitjans

La compra-venda dels drets de transmissió
Situacions de monopoli i de concurrència
El patrocini
Els drets d'imatge
La publicitat estàtica i dinàmica
Les sobre-impressions i les cunyes
La indústria i l'esport

Lliçó 3.- L'esport a la ràdio

Evolució històrica
Estratègies de programació
Els professionals
Ràdio-fórmules esportives

Lliçó 4.- La cobertura radiofònica de l'esdeveniment esportiu

Rutines productives
Infraestructura tècnica

Personal
Les posicions de comentarista
Fonts complementaries d'informació

Lliçó 5.- La locució a la ràdio
Les persones encarregades de la locució
Formació prèvia
Preparació de la locució. Documentació.
La improvisació
Funcions de la locució
Aspectes formals i de contingut

Lliçó 6.- L'esport a la televisió
Les primeres retransmissions
Els grans esdeveniments esportius
Els jocs olímpics
L'adequació de les regles de joc a les necessitats televisivo-
publicitàries
Estratègies de programació
Les cadenes especialitzades i de peatge

Lliçó 7.- Infraestructura tècnica i humana
Les unitats mòbils
Tipus de càmeres i característiques
Suports de càmeres
Els aparells de replay
El grafisme electrònic i la informàtica
Tipus de micròfons i característiques
Darrers avenços tècnics
Personal i funcions professionals
Enllaços i satel.lits per a la transmissió en directe
El senyal internacional i la personalització

Lliçó 8.- La cobertura televisiva
Rutines productives
Coneixament previ de les regles de joc
Característiques de les instal.lacions esportives
La incidència del llum en les retransmissions
Nombre i posicions de les càmeres
L'òptica
Multiplicació dels punts de vista
Punts complementaris d'informació: llotja, vestuaris, grades
etc.
Nombre i posicions dels micròfons
La realització integrada

Lliçó 9.- La locució a televisió
Funcions de la locució
La relació imatge-so
Aspectes formals i de contingut
La personalització mitjançant el comentari

Llicó 10.- Traducció televisiva de l'espectacle esportiu

L'espectacle esdevé un altre espectacle

La percepció audiovisual

Temps esportiu/temps televisiu. Replay. "Slow motion"

Espai esportiu/espai televisiu. L'enquadrament. L'angulació. El camp

La interpretació numérica de l'espectacle esportiu

La verificació i recreació dels fets

El paper de la realització: narració enunciativa, narració interpretativa, narració estètica

Estructura de la narració. Macro-estructura i micro-estructures

Ritme

BIBLIOGRAFIA BASICA

- ANDREFF, W. i NYS, J.F. Le sport et la télévision. Relations économiques: pluralité d'intérêts et sources d'ambigüités, Dalloz, Paris, 1987
- DAYAN, D. i KATZ, E. : La historia en directo. La retransmisión televisiva de los acontecimientos, Gustavo Gili, Barcelona, 1995
- ETUDES DE RADIO-TELEVISION Sport, radio et télévision, Etudes de radio-télévision n° 39, 1988
- IOZZIA, G. i MINERVA, L. Un matrimonio d'interesse: sport e TV, (Col.lecció VPT n°75), ERI, Torino, 1986
- MORAGAS, M.: Los juegos de la comunicación, Fundesco, Madrid, 1992
- MORAGAS, M. et al.: "Deporte y medios de comunicación" a Telos, n° 38, Fundesco, Madrid, juny-agost 1994
- TESSON, C. "Le ballon dans la lucarne. Mise en scène du football" en Cahiers du Cinema, n° 386, 1986

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA

- AAVV: "La televisión en los juegos olímpicos", a Cinevideo 20, n° 89, setembre 1992
- AAVV: "Sport et télévision: vendre ses images sans perdre son image", monogràfic a Dossiers de l'Audiovisuel, n° 50, INA, Paris, 1993
- BOURG, J.F. "Aspects économiques des relations entre le sport et la télévision" en Mediaspouvoirs n° 23, 1991
- CALABRESE, O: "Radio e TV alle Olimpiadi di Barcellona", a Millecanali, n° 200, febrer 1992
- CHANDLER, J. Television and national sport: the United States and Britain, University of Illinois Press, 1988
- FAURE, R (dir) Le sport et la télévision. Analyse, avis et propositions, Conseil Supérieur de l'Audiovisuel, Paris, juliol 1991
- KLATELL, D. Sports for sale: TV, money and the fans, Oxford University, New York, 1988
- LEWIS, P.: A Right Royal Do... The making of an Outside Broadcast, BBC Television Training, Hertfordshire, 1991
- MINERVA, L. Il pallone nella rete. Storia e numeri, vizi e virtù

- del calcio televisivo, (Col.lecció VQPT n° 99), ERI, Torino, 1990
- POISEUIL, B. : Football et télévision (Vols I i II), Tekhne, Paris, 1992
- RADER, B. In its own image. How TV has transformed sports, The Free Press, New York, 1984
- RTO '92: Production Manual, Ràdio Televisió Olímpica, Barcelona, 1992
- THOMAS, R.: Sociologie du sport, (Col.lecció "Que sais.je?" n° 2765), PUF, Paris, 1993
- TVE: Manual de Producción. Personalización TVE JJOO '92, 2a versió, 10 juliol 1992
- VERNA, T.: Live TV. An inside look at directing and producing, Focal Press, Londres,
- WENNER, L. Media, sports and society, Sage Publications, London, 1989
- WHANNEL, G.: Fields in vision. Television sport and cultural transformation, Routledge, Londres, 1992

PRACTIQUES PREVISTES

Les pràctiques de laboratori consistiran en locutar fragments de proves esportives per ràdio i televisió i en realitzar en directe la cobertura televisiva d'una prova.

A més s'encarregaran diverses pràctiques per treballar de manera més aprofundida determinats aspectes del programa: planificació de càmeres i micròfons, anàlisi comparativa de locucions, anàlisi comparativa dels diferents recursos narratius en la cobertura de l'esport etc.

El nombre i contingut de les pràctiques previstes dependrà, obviament, dels recursos i equipaments que es disposi.

AVALUACIO

1. Alumnes que segueixin regularment el curs.

Els alumnes que optin per l'avaluació contínua hauran d'assistir obligatòriament a totes les pràctiques programades. Qualsevol absència haurà de ser justificada convenientment

1.1. - Primera convocatòria

La nota final resultarà de fer mitjana de:

- a) examen final teòric aprovat
- b) pràctiques aprovades

Les pràctiques no fetes o suspeses durant el curs es podran recuperar mitjançant un examen pràctic final. Aquesta prova podrà ser escrita

1.2. Segona convocatòria

Els alumnes que en primera convocatòria hagin suspès una part de l'assignatura (teoria o pràctica) i que en l'altra part hagin obtingut una nota igual o superior a notable, podran examinar-se només de la matèria no superada.

2.- Alumnes que no segueixin regularment el curs

2.1. Primera i segona convocatòries

La nota final resultarà de fer mitjana de :

- a) examen teòric aprovat
- b) examen pràctic aprovat